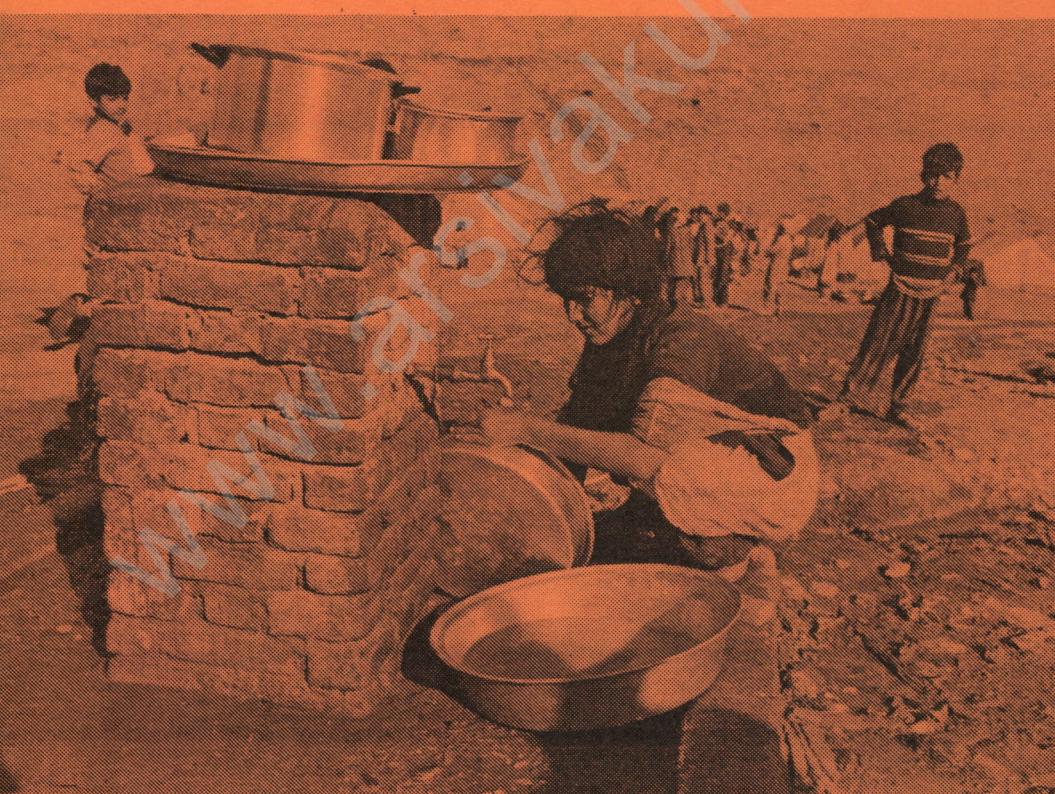

zarokno, bi zimanê xwe bixwînin û binivîsin!

KULÎLK

kurdiska elevernas barntidning

KOVARA ZAROKÊN KURD YÊN ŞAGIRT

www.arsivakurdi.org

QUNCIKA NAMEYAN

Gelî hevalên hêja,

Di serê xeberên xwe de, ez bi navê Dilovan silavên xwe yên germ pêşkêşî we dikim û di xebata we de serfirazî daxwaz dikim.

Gelî hevalên hêja, pir kêfxwes bûm ku hun ji bona zarokên Kurdan bi navê " KULILK " kovareke çirokan diweşînin. Min di wextê zaroktiya xwe de tu kovar û pirtûk bi zimanê dayîka xwe nezwandin. Ev bû kemasîke mezin di jiyana min de. Ji ber vê yekê, ez bi derketina vê kovarê pir kêfxwes bûm.

Min di wextê zaroktiya xwe de bi zimanê dayîka xwe nexwendiye û nenivîsiye. Di xwendin û nivîsandina me ya bi zimanê kurdî de pir kemasî hene. Ser vê yekê, zimanê me yê pak û hêja di navvan zimanê koledaran de diperçiye û winda ri-be. Gotinek koledarê me yên Tirk ji bo me Kurdan heye. Dibêjin: " Kürdün aklı sonradan başına gelir." (Hişê Kurdan paşê tê serê wan). Ev rast e. Hişê me paşê hate serê me. Di dîroka gelê me û şoresa gelê me de ciyê zimên pir gi-ing e. Divê ku em herdu destêن xwe jî bi zimanê xwe ve girê bidin û xeberên xerîb ji zimanê xwe

biavêjin û zimanê dayîka xwe hînî zarokên xwe bikin. Ji xwe koledaran ji mêt ve zor dane ser zarokên me, ku bi zimanê dayîka xwe hîn nebin û zimanê xwe hînî zarokên me bikin, da ku zimanê me winda bikin.

Ji ber van tiştan, ev kovara ku bi pir zehmet-kêşiyê hun bi zimanê kurdî diweşînin, pir gi-ring e. Divê em kesêñ ku di vê zanebûnê de ne, pir bi girîngî li ser vê kovarê bisekinin, da ku herdem bê weşandin.

Di dawiya nama xwe de, ez dixwazim çîrokekê bi navê kovara we, " KULÎLK ", ji we re rîbikim. Eger bi dilê we be û hun di KULÎLK-ê de belav bikin, ez ê pir kêfxweş bibim. Ji niha ve jî sipasî we dikim. Dîsan silavêñ xwe yêñ germ û şoreşgeriyê pêşkêş dikim û di xebata we de ser-firaziya we dixwazim.

DILOVAN
BOCHUM - ELMANYA

14.12.1981

KULÎLKÊN KU JI KURDISTANÊ TÊN

Her sal kulîlk li derekê diciviyan û biserhatiya xwe ji hev re digotin. Ji wan kîjanê karekî bikêratî kiribe, xelatek didanê û ew dibû ku-lîlka salê.

Îsal civîna wan li cem Sosinê û di bin serektiya wê de bû.Roja civînê ji sê kulîlkan pê ve, hemû kulîlk hatibûn. Ev kulîlk jî Nêrgiz, Beybûn û Xacxacok bûn. Jî ber ku wext dereng bûbû, li benda wan nesekinîn, her yekê ji wan çîroka xwe got.

Berî hemiyan Gulê dest pê kir û got:

- Min îsal tiştekî hêja nekiriye.Bi tenê ez ketime dibistanekê, min dersxana zarokan xemilandîye û zarok pê kêfxwêş kirine.
- Aferîn, ev tiştekî hêja ye !

Dor hat Rihanê. Wê got:

- Ez di dawetekê de hazir bûm, min sînga xemiland û ew pê xweşik kir...

Kulîlkan nehişt ku Rihan gotina xwe biqedîne. Hemû pê kenîn û henekên xwe pê kirin.

Lale ber bi pêş hat û got:

- Tiştê ku min îsal kiriye ev e: Berî çend rojan ez li ber serê xortekî biyanî û renwêş sekinîm. Hingî jî min hat, min demêñ wî yêñ paşîn jê re ges û sivik kirin.

Kulîlkan tev de gotin:

- Pir baş e, pir baş e. Ev tiştekî hêja ye. Dêvêt xelat ji te re be.

Hecî Benefşê got:

- Ez di sifreke taştê de hazir bûm. Mîr û mezin lî dora sifrê rûniştibûn û pev dişêwirîn. Gotinê wan li ser şer û xerabiyê bû û.....

Kulîlkan nehiştin ku ew gotina xwe dawî bîne.Li hember wê derketin û gotin:

- Bes bibêje, bes bibêje kulîlka felaketê !

Bi kurtî hemûyan dor bi dor çiroka xwe gotin.Bi dû re, kulîlkan dest bi şêwra xwe kirin,ku gelo îsal xelatê bidin kê... Wê çaxê ji derve dengek hat. Derî vebû û hersê kulîlkên din, Nêrgîz,Beybûn û Xacxacok, westiyayî û xwehdayî ketin hun-dir û gotin:

- Em dereng man Li me biborin. Em ji dereke dûr ji çiyayêñ Kurdistanê têñ. Li wê derê em rastî sê cendekêñ xortêñ Kurdan hatin. Ew di riya azadiya welat û gelêñ xwe de, bi şeref û rûmet hatibûn şehîtkirin. Em li ber wan seki-nîn, me ew di bin siha belgêñ xwe de hewandin heta, ku hevalêñ wan hatin û ew veşartin.

Kulîlk tev de rabûn ser lingan û Nêrgîz, Beybûn û Xacxacok rakirin ser milêñ xwe. Ji wan re li çeplikan xistin û gotin:

- Her bijîn! Her bijîn !.. Xelata vê salê ji we re ye !

Ji bo kovara KULÎLK-ê,

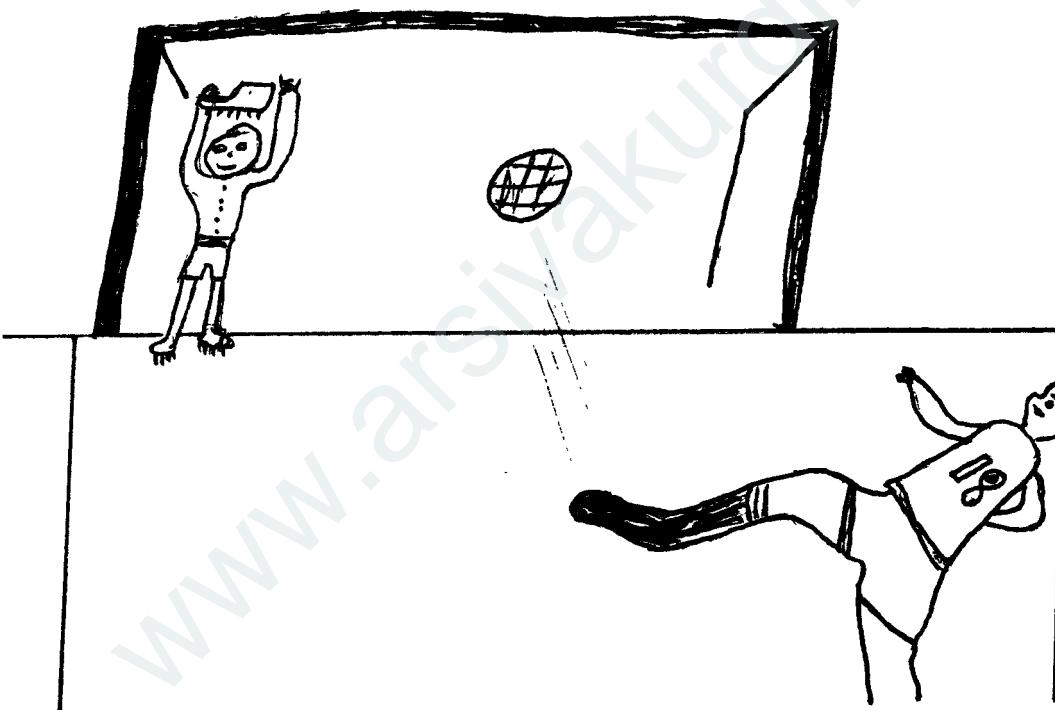
Eger ku hun vê diyariya min çap bikin, ez ê pir
kêfxweş bibim. Silav.

ÇIYA B.

(13 salî)

STOCKHOLM - Swêd

17.11.1981

Gava ku lîstikvan lingê xwe li gokê dixe, sola
wî ji lingê wî dertê. Bi dû re gol dibe. Qelecî,
dêlva gokê sola mîrik digire.

Kî me ez ?
Kurdê Kurdistan
Tev şoreş û volqan
Tev dînamêt im
Agir û pêt im
Sor im wek etûn
Agir giha qepsûn
Gava biteqim
Dinya dihejî
Ev pêt û agir
Dijmin dikujî
Kî me ez ?

Cegerxwîn

SERSAL

Êvara sersalê, zarokên gund li perê gund dicivin. Xwe bi çêkirina Kalo(Qirdik) ve mijûl dîkin. Her carê, ku sersal têt, ew li perê gund dicivin û şêwreke giran li dar dixin.Bi hev dişêwirin, ku kê bibe Kalo, kê bibe Pîrê, kê bibe Tembûrvan, kê bibe Teplikvan û kê ji wan re tiştan bidin hev.

Zarok, piştî vê şêwra giran û helbijartinê, ji hev belav dibin, diçin malên xwe da ku tiştên hewce kom bikin û bînin. Bi hûrûmûrên anî ve, dest bi xemilandina Kalo û Pîrê dîkin.Yê ku kalo tête helbijartin, kincên kevn û qetiyayî lê dîkin.Kum yan jî kolozekî datînin serê wî, rûyê wî bi teniyê reş dîkin. Ji hiriyê rû û simbêlekî jê re çêdîkin û pê ve dizeliqînin. Carina ku lavekî şivanan jî diavêjin ser milên wî, gopal yan jî çokî didin destê wî. Yê ku Pîr tête helbijartin, kincên jinan lê dîkin. Rûyê wî bi boyaxa sor ve dixemilînin. Yan laçik(kitan,kefî), yan jî kofiyekê datînin serê wî. Hin paçan gulok dîkin û jê re dîkin pêşîr. Piştî qedîna tey dîra Kalo û Pîrê, Tembûrvan radihêje tembûra xwe, Teplikvan radihêje teplika xwe û Parsek jî

radihêjin tûrên xwe û didin rê.Êdî zarokêñ gund
dest pê dikin, mal bi mal digerin.Stranêñ têvel
dibêjin. Wek:

Siqcanê, canê, canê,
Ava hewtê baranê,
Ava çala bê qîro,
Siqcanê here, were,
Kirasê te şesber e,
Mîr Eliyan li ser kire şer e.

Sığcanê, canê, canê,
Kember kete qeytanê,
Îşev şevka baranê,
Cilka dayne eywanê,
Bo xatirkê razanê.

Sığcanê, canê, canê,
Kember kete qeytanê,
Tasika girover e,
Tiji penîrê ter e,
Kêrê bidyê bibire,
Perçekî bibe ji xwe re.

Gava zarok têñ ber derê malekê, ji ber ku rewş
û pergla wê malê qenc dinasin, li gor wê tiştina
dibêjin û distirên. Heke dilê wê malê di hebûna
kurekî de be, dibêjin:

Serê salê, binê salê,
Xwedê kurekî bide kebaniya malê.
Kebaniya çengzêrinê,
Destêñ xwe biavêje kulînê,
Behra Qirdik jê derinê.
Heçî bide, Xwedê bidê,
Heçî nede, marek pê vede.

Yan, heke dilê wê malê di hebûna keçekê de be,
dibêjin:

Dam û dam, qızka xidam,
Serê salê, binê salê,
Xwedê qizekê bide kebaniya malê.

Kebaniya çengzêrînê,
Destêن xwe biavêje kulînê,
Behra Qirdik jê derînê.
Heçî bide, Xwedê bidê,
Heçî nede, marek pê vede.

Lê belê, heke di wê malê de xor текî gihayî û
ber bi miraz hebe, dibêjin:

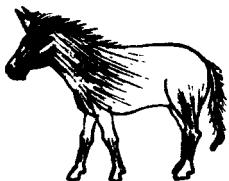
Ha ve, ma ve,
Serê dîkê me bi kulav e,
Xwedê zû xortê malê bike zave.

Yan, heke di wê malê de keçekê xama û ber bi mi
raz hebe, dibêjin:

Hûk e, mûk e,
Serê dîkê me bi neynûk e,
Xwedê zû keça malê bike bûk e.

Piştî pîrozkirina sersala malê, sazbend lêdixin,
zarok û kesên malê bi hev re govend digirin, dîl
dikin û şahiyeke ges li dar dixin. Xwedyîn ma-
lê ji sersala zarakan pîroz dîkin û emrdirêjiyê
(temendirêjiyê) ji wan re dixwazin. Di gel vê
ji, tiştên wek hêk, bîhok, gûz, dendik, mewîj, bê
hîv, bastêq, qidamk, benî (kome, orjik, sûcix, sin-
cix) û hwd. didin zarakan. Paşê, zarok van tiş-
tan li hev parve dîkin. Herweha, di nîveka gund
de ji agirekî mezin dadidin û li dora vî ağırı,
şev heta dereng, distirêن, dîl dîkin û govendi-
ne ges digerînin.

NAVÊN HIN HEYWANÊN NAVMALÊ

HÊSTIR (Hestir, Qantir)

BAV : Ker

DÊ : Mehîn

ZAROK : Fînok, hêstirole,
dehşen qantiran

HÊSTIR (Deve)

BAV : Lok

DÊ : Nag

ZAROK : Gwîk, cencûloç,
torim, kudik

GAMÊŞ (Camûs)

BAV : Nêregamêş, gamêşê nêr

DÊ : Medek, mîgamêş, gamêşa mî

ZAROK : Sak, gedek

PISÎK (Pişîk, Pisîk,
Pising, Kitik)

BAV : Pisîkê nêr

DÊ : Pisîka mî

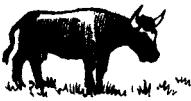
ZAROK : Çêl, çêlik

KER (Guhdirêj, Guhreş)

BAV : Nêreker, ker

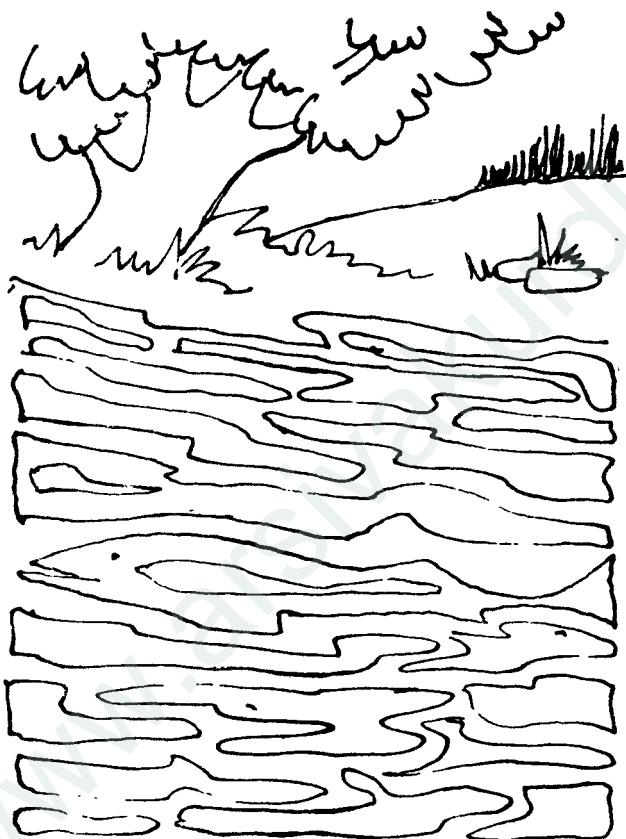
DÊ : Maker, mîker, manker

ZAROK : Dehş, dehşik, cehş,
cehşik, cas, sîpe,
kurî

M I J Ü L İ

MASİYÊ XWEVESARTÎ

Masiyekî xwe di gola jorîn de veşartiye. Gelo tu dikarî lê bigerî û bibînî ? Heke te ew dît, wî bo
yax bike !

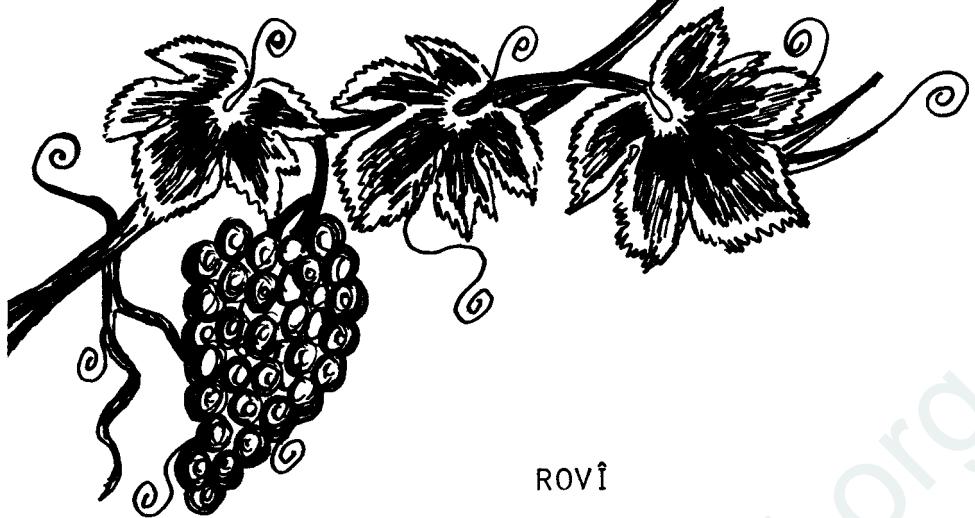
PEYVÊN BERVAJIYÊN HEV

<u>PEYV</u>	<u>BERVAJÎ</u>
têr	birçî
serma	germa
havîn	zivistan
destpêk	dawî
westî	riç, pît
ketî	liserxwe
fireh	teng
çıya	deşt
jin	mêr
paqij	qirêj, pîs, kirêt
kal	pîr
mirî	zindî, sax
bilind	nizim, nimiz
şêrin	tehl
serban	binban
şil	ziwa, hişk
tam	kêm
tav, tavik, berojk	sî, sîber
razayî, raketî, nivistî	hişyar
ronahî, rohnî, roni	tari
erd	asman, ezman
girover	çarkoşe, çarkuj, çarmil
roj	şev
pîr	ciwan
kal	law, xort

Ev meywe eger xerab e ger qenc
Kêşaye di gel wî me du sed renc
Ev meywe eger ne avdar e
Kurmancî ye ev qeder li kar e

Ehmedê XANI

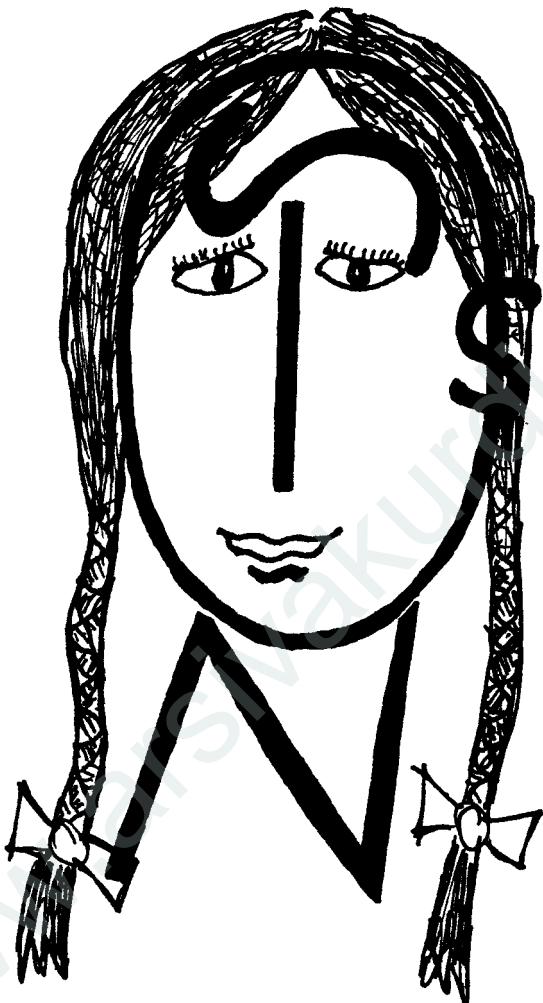
ROVÎ

Rojekê rovî çû bin dêliyekê. Lê mîze kir û dît, ku tiriyên mezin, xwes û tamdar bi gûşiyên wê ve ne. Av bi devê wî ket. Dil kir ku jê çend li ban bixwe. Ji lew re xwe çeng kirê, lê negihayê. Careke din xwe avêtê, lê dîsan negihayê. Çendî çend caran xwe lê ceriband, lê her dîsan negiha dêliyê. Êdî giha wê baweriyê, ku hew dikare bi gihêjê. Got:

- Ji xwe hirsim e, ez naxwim.

M I J Ü L İ

Gelo navê wê jinê çi ye ?

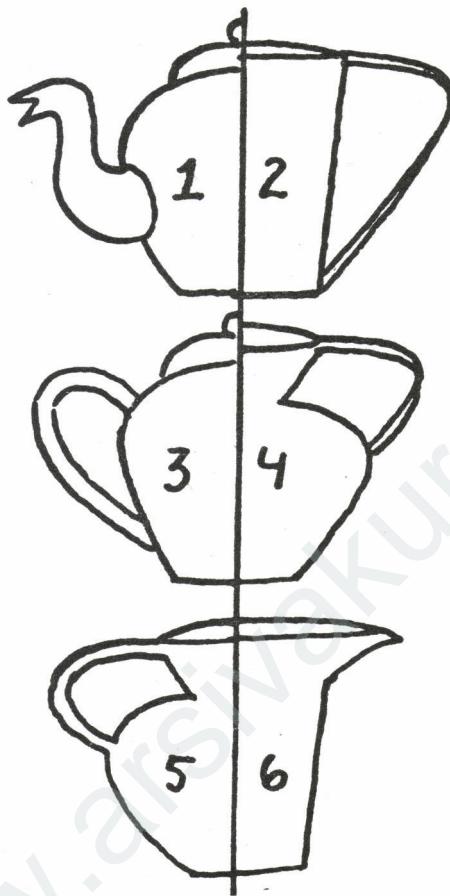
Tîpêñ ku navê wê jê pêk têñ, li ser çav û rû-yê wê belavkirî ne. Heke tu wan tîpan bigihî-nî hev û lê bixebeitî, dê tu navê wê derbixî.

ZÜGOTINOK

Gelo kî ji we dikare van zûaotinokan çend caran
li ser hev, lê zû-zû, bibêje ?

- 1- Beso, Weso, Reso
Sê Sêşemban,
Sê şo sabûn
Sabaş dan.
- 2- Melê Kanê
Mera mala
Mele Resûl.
- 3- Rûvî li rê livî,
Rê li rûvî livî.
- 4- Tivir-tivir kêvşî de,
Min tivir xwar
Yek ma di cî de.
- 5- Şîv kundır,
Paşîv kundır,
Ez a rindtir,
Naxwim kundır.
- 6- Şîv tirşo,
Paşîv tirşo,
Ez a xirşo,
Naxwim tirşo.

TÊMÛRÊ XELÎL MÛRADOV

Herwekî tu di vê wêneyê de dibînî, hersê tiştên jorîn hatine nîvî kirin. Her nîvek bi nîveke din ve, lê bi şâşî, hatiye zeliqandin. Divê tu wan nîvan bi awakî rast bigihînî hev. Hejmarê nîvên ku li hevdu têن û herweha navêن hersê tiştan binivîse !

hejmar 6-2 (şemşaq)

BERSİY : Hejmar 1-3 (gâydank), hejmar 4-5 (gûldank),

VEJANDINA ZIMANÊ KURDİ

Me di hejmara 3 an de navêن hin curêن (texlît, celeb) tiriyan nivîsandibûn. Di vê hejmarê de jî, em ê navêن hin curêن sêv û hêjîran binivîsin.

Lê belê em bawer in, ku hin curêن din jî hene, ku me nenivîsandine. Yan jî, hin ji van navêن jêrîn wek hev bin. Ji ber vê yekê, heke hun bi zanin ku hin ji van navan wek hev in, yan jî hin curêن din yêن me nenivîsandî hene, ji kermên xwe re, me agehdar bikin. Wan ji me re binivîsinin û rîbikin, da ku em wan çap û belav bikin. Herweha, em ji we hêvî dikan, ku hun navêن curêن tiştêن din jî ji me re binivîsin û bişînin. Em ê bi riyê zimanê xwe bidin vejandin, wî pêşdetir bibin û bi ser de jî, hin gotinan ji windabûnê xelas bikin.

NAVÊN CURÊN SÊVAN

1- Himbanî	9- Zivistanî
2- Tehilk, sêvtehl	10- Qaçik
3- Sernî	11- Şekirî
4- Bacanî	12- Emrîkî
5- Xışxaş	13- Libnanî
6- Biharî	14- Berwarî Bala
7- Payızî	15- Xelatî
8- Havînî	16- Ezran

17- Gemorî,xenîqoyî	23- Hizranî
18- Meletyê	24- Sor
19- Subhanî	25- Hêşîn
20- Tirş,sêvtirş	26- Zer
21- Meyxweş	27- Şêrîn
22- Sêvelork	

NAVÊN CURÊN HÊJÎRAN

1- Morik,mor	18- Reşreşk,reş,reşik
2- Kundırî	19- Sor,sorik
3- Hêşînok,hêşîn,
şînok,şîn	20- Bintahtî
4- Tirş,tırşik	21- Rihanî
5- Bejî,ker,rejik	22- Payîzî
6- Avî	23- Erbanî
7- Spî	24- Sincarî,Şingalî
8- Dêrikî	25- Berwarî
9- Erzinî	26- Çûkan xwarî
10- Giştik	27- Bi dûvik
11- Tifsk	28- Ezraqî,sorûbelek
12- Bênatî	29- Termosî
13- Ketik	30- Fego
14- Zerik	
15- Sêr,derewîn	
16- Pelpêç	
17- Tîb	

HIRÇA RES

Rojekê, Gurgîn û Baro bi hev re çûbûn der. Gurgîn ji Baro pirsî û got:

- Heke me hirçek dît, em ê çer bikin ?

Baro lê vegerand:

- Tu wê yekê ji min re bihêle, heke me hir-çek dît, ez dizanim em çer dikin ?

Baro hîn gotina xwe neqedandibû, hirçeke reş ji nava rêlê derket û hema rikêwî wan kir. Gurgîn pir tirsiya, da bezê û ji wir reviya. Lî Baro nedikarîbû wek Gurgîn bi lez bireviya. Ji lew re, wî hema xwe avêt erdê û bi qestîka ve raket.

Gurgîn ji bapîrê xwe bihîstibû, ku hirç dest na vêjin kesên mirî. Ji ber vê yekê jî, wî çavêن xwe girtin û bêhna xwe da çikandinê. Bîskeke din hirç hat ba Gurgîn, li wî mîze kir, bêfila xwe li dora dev û rûyê wî gerand û ew bêhn kir. Hirç bi dû re gihîst wê qinyatê, ku Gurgîn miriye. Ji lew re jî da rê û çû.

Baro jî xwe di pişta darekê de veşartibû, li Gurgîn û hirçê mîze dikir. Wî bawer dikir, ku gava hirçê serê xwe çemandibû û li dora dev û rûyê Gurgîn gerandibû, jê re tiştin gotibûn. Dema ku hirç çû û ji wê bi dûr ket, Baro jî ji şûna xwe derket, hat ba Gurgîn û jê pîrsî:

- Gurgîn, hirçê çi ji te re gotin ?

Gurgîn li Baro vegerand:

- Hirça reş qewîtî li min kir û got, ku te-vî hevalê ku te bi tenê dihêle, meçe tu cîhî !

M A M I K

1. Helê - melê,
Padışah rabû li serê kelê,
Rû heye, simbêl belê.

- - - - -

2. Reş e, ne beq e,
Strî hene, ne ga ne,
Şeş pê hene bê sim in.

- - - - -

3. Ji kûr tê, ji dûr tê,
Ku vedireşe, xwîn jê tê.

- - - - -

4. Xal û xwarzî,
Met û birazî,
Li hev kirine gazî.

- - - - -

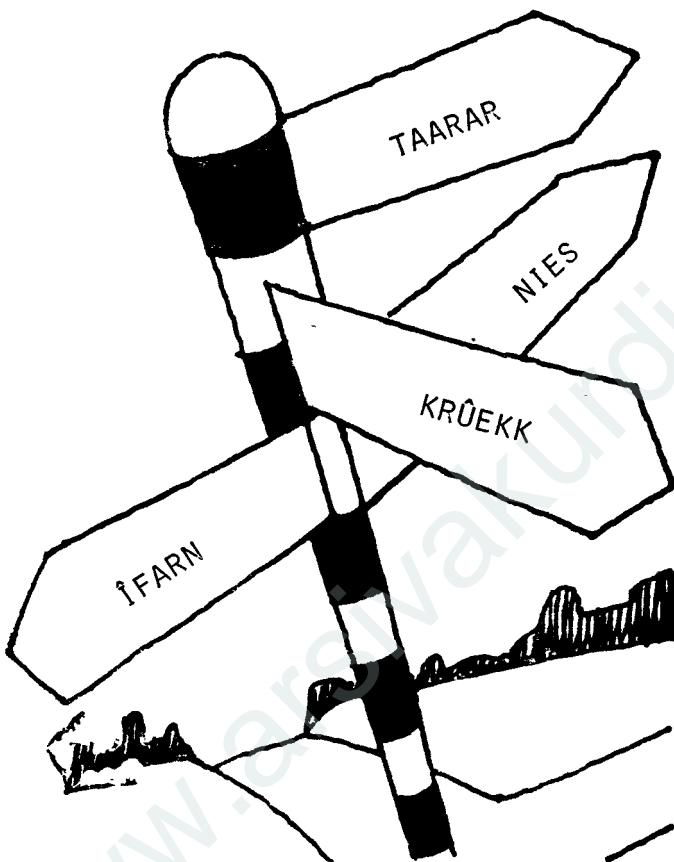
5. Hespê boz,
Afirê quloz,
Pêbendê lê,
Çifta diavêje,
Sor dixwe,
Spî diavêje.

- - - - -

BERSTIV : 1- Pîsîk, 2- Kêzîk, 3- Tîfîng,
4- Berdelelî, 5- As û genîm

M I J Ü L İ

KÎJAN BAJAR IN ?

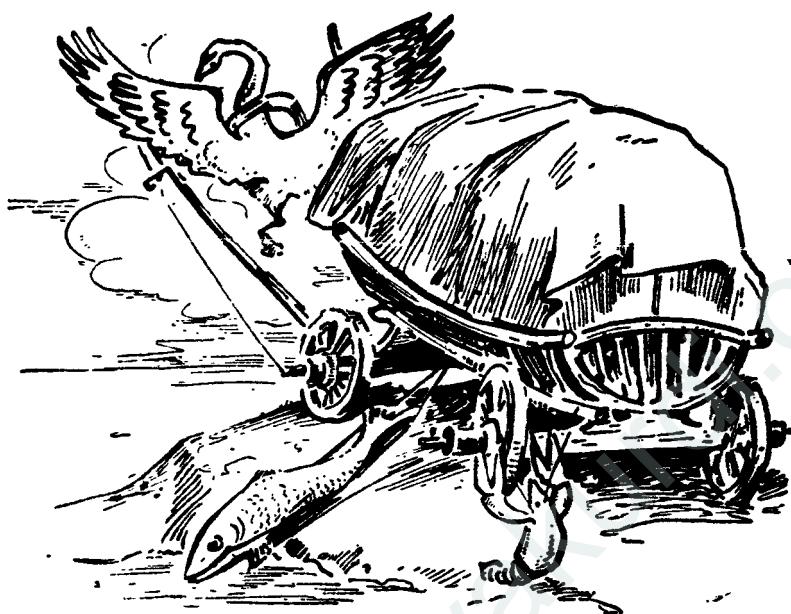
Gelo ev kîjan bajarên Kurdistanê ne ? Heke tu cî hên tîpan biguhirînî û wan bigihînî hev, tu dê na vêñ çar bajarên Kurdistanê yêñ bi navûdeng derbixî.

Sîne û Afrîn.

BERSIY : jî jor ber bi jêr ; Ararat, Kerkaûk,

Erdê xwe re ez heyran im
Birîndar û bê derman im
Ji Kurdan re ez qurban im
Dilketi me û sîngjar im
Bê welat û bê bajar im

REQ, MASİ Ü SÛRAVÊLK

Çiqasî jî biçerçirin,
Wextê heval yekîtî nînin,
Tu kar tune şuxulê girtî,
Ay, meselek wa buhurtî:

Rokê masî, reqê avê û sûravêlkê
Xwestin hev re cî bikişînin erebekê.
Û tevayî ketin bin nîr, lê tu binhêr
Diçerçirin, dikan - nakin
Erebê ji cî ranakin.

Bar sivik e bi texmîna wan,
Sûravêlk diçe ber bi ezman,
Masî ber bi çemê avê,
Lê req jî xwe paş de diavê.

Kî ji wan heq e, kî neheq e,
Bivên - nevên, gotin her yek e,
Heta bi iro bêxêr, bêkar
Cîhê xwe de ne erebe û bar.

Heciyê CINDÎ

SIMLO

Allegretto - moderato

Sim . lo, lî . lo - nê xor . ta . ne.

Simlo, lîlo, min lîlan e,

Simlo lîlanê xortan e.

Simlo, zozan e, zozan e,

Simlo, zozanê Xozan e.

Simlo diranê te mercan e,

Simlo eniya te meydan e.

Ew meydana xortan e,

Simlo sê deq lê kutane.

Simlo sîngê te zozan e,

Simlo zozanê Xozan e.

Simlo zozanê xortan e,

Simlo, nazî, nazî, nazî.

Tu sê tiştan min dixwazî,

Yek neynik e, yek belmik e.

Yek belmik e, zêrê qazî,

Yek belmik e, zêrê qazî.

Simlo, min gerand gaz bi gaz e,

Simlo sergovendiyê naz e.

Simlo sergovendiyê rind e,

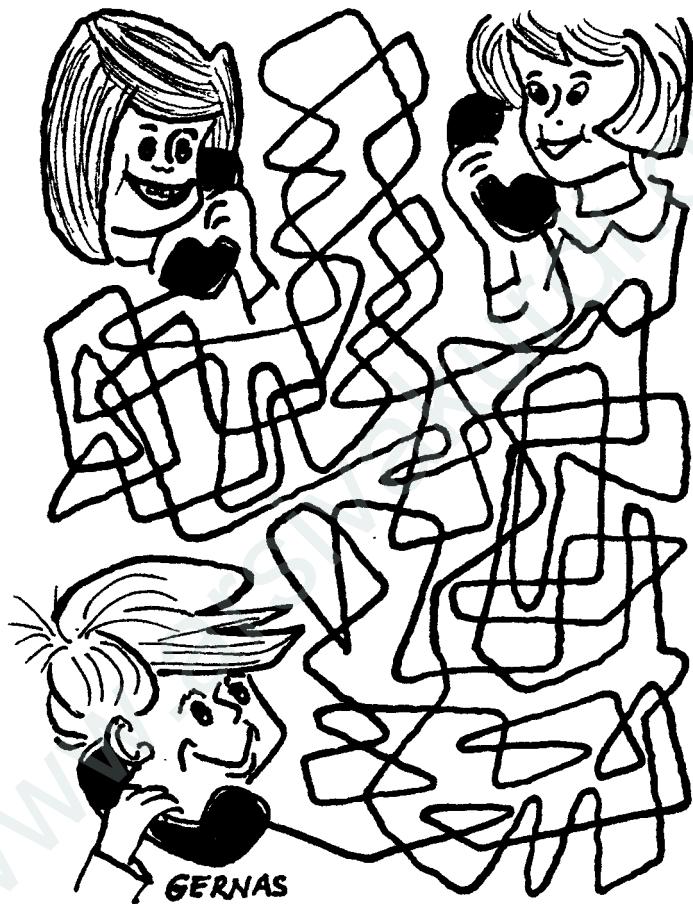
Simlo, lîlo min lîlan e.

M I J Ú L Í

GERNAS

BÈZAR

zîzê

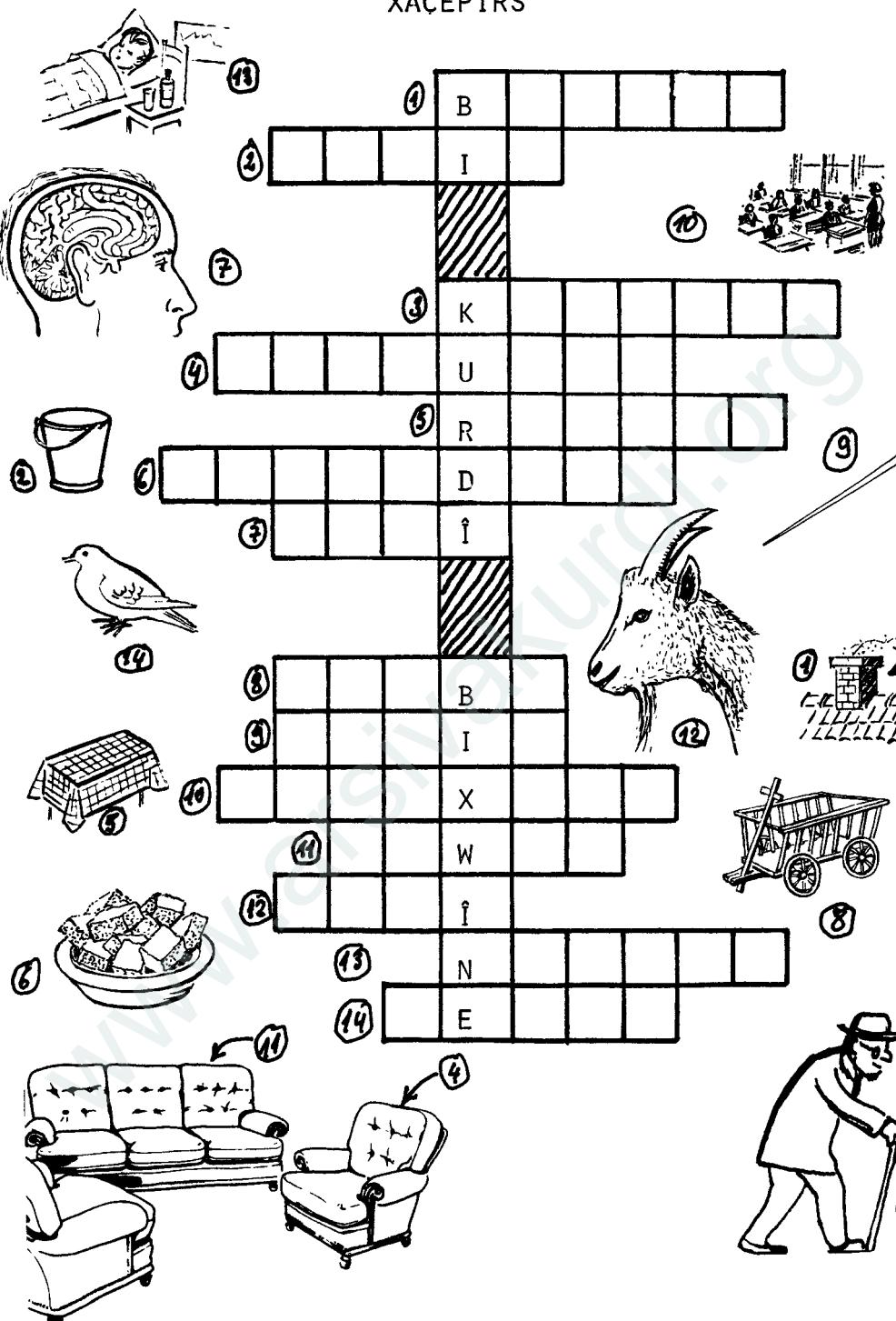
Gernas bi keçikekê re, di têlefonê de, dipeyîve.
Gelo bi kîjanê re ?

ZAROKÊ MIN

Zarokê min, cegera min
Kelatiya hinavêt min
Ronahiya du çavêt min
Xwîna germ ya giyanê min
Zarokê min, zarokê min
Tu pişkuja baxçê min î
Dirêjiya jiyê min î
Tu tepêna dilê min î
Xemrevînê kulêt min î
Zarokê min, zarokê min
Tu rastiya hebîna min
Tu egera jiyana min
Tu hêviya pêş rojêt min
Tu şîyan û evîna min
Tu Jivan û Zinara min
Ku mezin bî zarokê min
Zarokê min, zarokê min
Welatê xwe ji bîr neke
Day û baban sexbêr bike
Çakiya wan pêşçav bike
Hêviya wan lê tal neke
Zarokê min, zarokê min
Tu peyda bî bi azadî
Ji bîr neke ku mezin bî
Azadiya gelê kurdî
Ciwaniya ewî erdî
Zarokê min, zarokê min

BENGÎN, 15.9.1980

XACEPIRS

RÊZIMAN Û RASTNIVÎSANDINA KURDÎ

Dûmahîka hej. 3

NAVDÊR (Substantiv)

Di zanyariya rêzimanî de, ji her navekî re navdêr dibêjin. Navdêr, tiştekî yan kesekî û yan jî heywanekî bi me didin zanîn û nîşandan. Gava ku navê tiştekî yan kesekî û yan jî heywanekî tête ser zimanê me, hema pê re jî ew tişt yan kes û yan jî heywanê ku navê wî hatiye ser zimên, bi xwe tête pêş çavên me. Wek: Kevir, derî, satil, sêv, bizmar, çal û hwd. Ev peyvên han, bi me didin zanîn, ku ew navdêrên tiştan in. Rêber, Gulîzer, Roza, Rewşê, Baran, Hêja û hwd. Ev peyv jî bi me didin zanîn, ku ew navdêrên kesan in. Peyvên wek şêr, piling, kûze, mişk, mar û hwd. jî bi me didin zanîn, ku ew navdêrên heywanan in.

Di der û dorêن me de çi heyber hebin, hemû jî xwedî navdêrekê ne.

Navdêr, di nav xwe de û di bingehî de dibin du bir. 1)- Hevenav 2)- Serenav.

HEVENAV (Artnamn - Gattungsnamen - Common Noun)

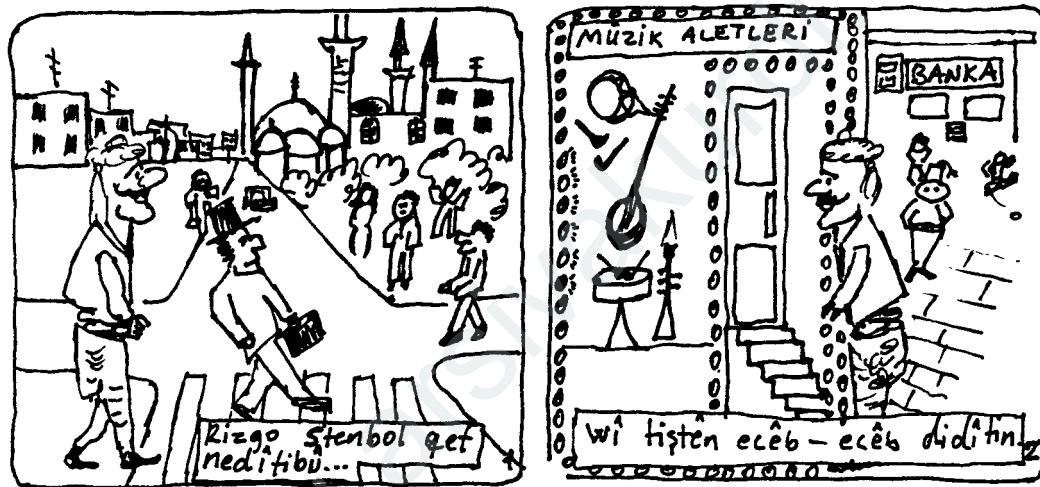
Navdêra hevenav, ji yekî bêtir tiştan yan kesan û yan jî heywanan bi me didin zanîn û nîşandan, wan bi hev re bi nav dîkin. Wek: Kêr, tevşo, karoker, mirîşk, ordek û hwd. Gava ku em van navdêran dibihîzin, em dizanin ku li dinyayê pir kêr

û tevşo hene. Em dizanin ku ji her kesê ku dis-tirê re, dengbêj û ji her kesê ku keda destêñ xwe difroşe da ku pê debara xwe bike re, karker dibêjin. Herweha, em dizanin ku li dinyayê ne bi tenê yek, lê belê pir mirîşk û ordek hene. Ano, navdêra hevenav, timî tişt û heyberên weke hev û gelek nîşan didin. Ji ber vê yekê jî, divê em hevenavan hertim bi tîpêñ piçûk(HÜREK) ve binivîsin.

SERENAV (Egennamn - Eigennamen - *Proper Noun*)

Navdêra serenav, bi tenê kesekî yan jî cîh û de verekê bi me didin zanîn û nîşandan. Wek: Gurzo, Evîn, Serdar, Xemlê, Zerdeş, Kejê û hwd. Ev nav dêr, serenavêñ kesan in. Dibe ku pir kes hebin, ku navêñ wan Gurzo bin. Yan jî Evîn, Serdar, Xem lê, Zerdeş û Kejê bin. Lê belê, gava ku em ji Gurzo kad dikin, êdî ew ji me re xuya ye. Em di-zanin ku ew kîjan Gurzo ye. Herçendî navêñ Gurzo pir in jî, lê dîsan jî hemû Gurzo ne wek hev in. Li hevdu naçin û naşibin hevdu. Navdêrên wek Dêrsim, Kerkûk, Salmas, Afrîn, Helgurt, Zagros, Ararat, Çiyayêñ Kurmênc û hwd. jî serena-vêñ cîh û deveran in. Wek xuya ye, li cîhanê bi tenê yek Dêrsim yan jî yek Çiyayêñ Kurmênc he-ye. Ji ber vê yekê jî, divê em serenavan hertim bi tîpêñ mezin(GIRDEK) ve binivîsin.

Ji bili van herdu navdêran, çar texlît navdêrên din jî hene. Em ê di hejmara 5 an de, ji van jî kad bikin.

RİNBİR GEŞİT MAĞAZASI

5

6

7

8

9, 35

DAW

BERSIVÊN PIRSÊN HEJMARA SISYAN YA KULÎLK-Ê

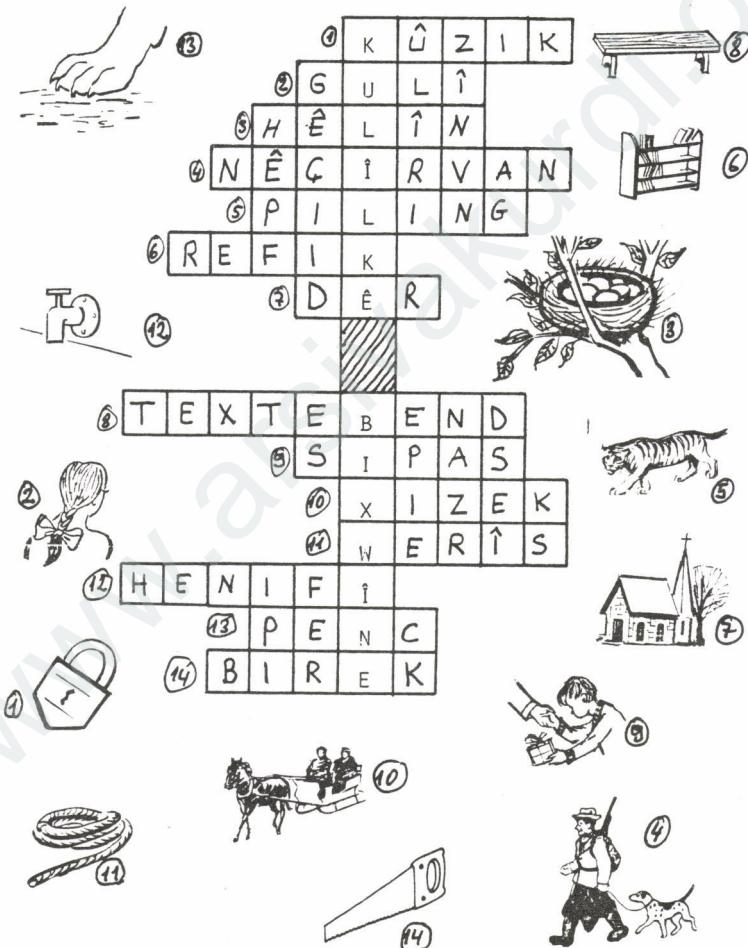
MIJÛLÎ - rûpel: 26

BERSIV: DÜKO

XAÇEPIRS - rûpel: 31

BERSIV:

XAÇEPIRS

HENÎFE

PRIS : 10:- skr
BIHA

Allegro

The musical score consists of two staves of music. The first staff starts with a quarter note followed by eighth notes. The lyrics are: "He-nî - fe wa bi da - re, lê, lê,". The second staff continues with eighth notes. The lyrics are: "wey lê, lê, lê, lê, lê b(i) He-nî - fe."

Henîfe wa bi dar e,
Lê, lê, wey lê lê,
Lê, lê, lê, lê bi Henîfe.

Kirasê bejnê çitar e,
Lê, lê, wey lê lê,
Lê, lê, lê, lê bi Henîfe.

Radimûsim bû êvar e,
Lê, lê, wey lê lê,
Lê, lê, lê, lê bi Henîfe.

UTGIVARE

KURDISTANS ARBETAR-KULTUR FÖRENING

WEŞANA KOÇ - KAK

KOMELA ÇANDA KARKERÊN KURDISTANÊ

ADRESS - NAVNÎŞAN

BOX 7031

163 07 SPÅNGA - STOCKHOLM
SWEDEN

POSTGIRONR. 98 66 50-0